Національний університет
«Одеська Юридична Академія»

Факультет прокуратури та слідства
(кримінальної юстиції)

Кафедра криміналістики, судових експертиз
та поліграфології

Національний центр судових експертиз
при Міністерстві юстиції
Республіки Молдова

Міжнародна громадська організація
«Конгрес Криміналістів»

Одеський науково-дослідний
Інститут судових експертиз
Міністерства юстиції України

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ»

м. Одеса

05 червня 2026 року

КРИМІНАЛІСТИКА МАЙБУТНЬОГО: ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ, ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

5 червня 2026 р.

Одеса
2026

CRIMINALISTICS OF THE FUTURE: DIGITAL INNOVATIONS, ARTIFICIAL INTELLIGENCE, GLOBAL CHALLENGES AND THREATS

Proceedings of the International Scientific and Practical Conference

5 June 2026

Odesa
2026

УДК 343.98:004.8(062)

К823

Рекомендовано до друку рішенням кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології НУ»ОЮА» (протокол № 20 від 12 червня 2026 року)
Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ОНДІСЕ (протокол №4 від 22 червня 2026 року)

Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози: збірник матеріалів міжнар. наук.–практ. конф. (м. Одеса, 5 черв. 2026 р.) / [орг. комітет: С. Ківалов, М. Аракелян, , О. Катарага, Д. Кішко, В. Шепітько, Д. Колодін, А. Колодіна Л. Аркуша, та ін.]; Нац. ун–т «Одеська юридична академія», кафедра криміналістики, судових експертиз та поліграфології; Національний центр судових експертиз при Міністерстві юстиції Республіки Молдова; Одеський науково–дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України, Міжнародна громадська організація «Конгрес криміналістів». Одеса: НУ «ОЮА», 2026. 564 с.

У збірнику викладено матеріали Міжнародної науково–практичної конференції «Криміналістика майбутнього: цифрові інновації, штучний інтелект, глобальні виклики та загрози», проведеної 5 червня 2026 року Національним університетом «Одеська юридична академія» за участю українських та іноземних науковців, судових експертів, представників правоохоронних органів, практиків, приватних експертів і здобувачів наукових ступенів. Матеріали присвячено криміналістичним інноваціям, цифровим технологіям, штучному інтелекту, розслідуванню злочинів у кіберпросторі, кримінально–правовим і кримінологічним викликам цифровізації, а також кримінально–процесуальним, оперативно–розшуковим та криміналістичним аспектам документування злочинів у цифровий час.

Висловлюємо вдячність усім авторам за активну участь, якісний науковий матеріал та дотримання принципів академічної доброчесності.

Матеріали викладені в авторській редакції.

Відповідальність за зміст, наукову новизну, коректність цитування та достовірність фактичного матеріалу несуть автори.

UDC 343.98:004.8(062)

К823

Recommended for publication by the decision of the Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology NU «OLA» (Pr. 20, June, 12, 2026)
Recommended for publication by the decision of the Academic Council of ONDISE (Pr. 4, June, 22, 2026)

Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (Odesa, 5 June 2026) / [Organizing Committee: S. Kivalov, M. Arakelyan, O. Cataraga, D. Kishko, V. Shepitko, A. Kolodina, D. Kolodin, L. Arkusha, et al.]; National University «Odesa Law Academy», Department of Criminalistics, Forensic Examinations and Polygraphology; National Centre of Judicial Expertise of the Ministry of Justice of the Republic of Moldova; Odesa Scientific Research Institute of Forensic Examinations of the Ministry of Justice of Ukraine; International Public Organization «Congress of Criminalists». Odesa: NU «OLA», 2026. 564 p.

The Proceedings contain papers presented at the International Scientific and Practical Conference «Criminalistics of the Future: Digital Innovations, Artificial Intelligence, Global Challenges and Threats», held on 5 June 2026 by the National University «Odesa Law Academy». The conference brought together Ukrainian and foreign scholars, forensic experts, representatives of law enforcement agencies, practitioners, private experts and postgraduate researchers. The materials cover criminalistics innovations, digital technologies, artificial intelligence, expert support for justice, investigation of crimes in cyberspace, criminal law and criminological challenges of digitalization, as well as criminal procedure, operational–search and criminalistics aspects of documenting crimes in the digital age.

We express our sincere gratitude to all authors for their active participation, high–quality academic contributions and adherence to academic integrity.

The materials are published in the authors' original versions.

Authors bear responsibility for the content, scientific novelty, accuracy of citations and reliability of factual information.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»
ФАКУЛЬТЕТ ПРОКУРАТУРИ ТА СЛІДСТВА
(КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ)
КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ, СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЇ
(м. Одеса, Україна)

NATIONAL UNIVERSITY «ODESA LAW ACADEMY»
FACULTY OF PROSECUTION AND INVESTIGATION
(CRIMINAL JUSTICE)
DEPARTMENT OF CRIMINALISTICS, FORENSIC EXAMINATIONS AND POLYGRAPHOLOGY
(Odesa, Ukraine)

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
ПРИ МІНІСТЕРСТВІ ЮСТИЦІЇ
РЕСПУБЛІКИ МОЛДОВА
(м. Кишинів, Республіка Молдова)
NATIONAL CENTRE OF JUDICIAL EXPERTISE
MINISTRY OF JUSTICE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
(Chișinău, Republic of Moldova)

ОДЕСЬКИЙ НАУКОВО–ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
(м. Одеса, Україна)
ODESA SCIENTIFIC RESEARCH INSTITUTE
OF FORENSIC EXAMINATIONS
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE
(Odesa, Ukraine)

МІЖНАРОДНА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«КОНГРЕС КРИМІНАЛІСТІВ»
(Україна)
INTERNATIONAL PUBLIC ORGANIZATION
«CONGRESS OF CRIMINALISTS»
(Ukraine)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

Сергій КІВАЛОВ – Президент Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., академік;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГКОМІТЕТУ:

Мінас АРАКЕЛЯН – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;

Денис КОЛОДІН – декан факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;

Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор.

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

Ольга КАТАРАГА – директор Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії, д.ю.н.;

Пьотр ПЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;

Дмитро КІШКО – директор Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України;

Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;

Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Дар'я МІНЧЕНКО – начальник відділу міжнародних зв'язків Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Таїсія ІВАНІЙЧУК – директор наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія», к.біол.н.;

Сергій СТАРОДУБОВ – декан факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Богдан ФАСІЙ – декан факультету судового та міжнародного права Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

Євген ХИЖНЯК – декан факультету цивільної та господарської юстиції Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент

Віктор ЦИТРЯК – заступник декана факультету прокуратури та слідства (кримінальної юстиції) Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Юлія ГРЕСЬ – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Анна КОЛОДІНА – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Олександр ЧЕРНОВ – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ГОЛОВА РОБОЧОЇ ГРУПИ:

Анна КОЛОДІНА – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

ЧЛЕНИ РОБОЧОЇ ГРУПИ:

Вікторія ГРИНЕВИЧ – в.о. директора Центру поліграфологічних досліджень та тестування, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Ірина ПИШНЕНКО – провідний фахівець відділу ліцензування, акредитації та забезпечення якості освіти, асистент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія»;

Олександра СТАУРСЬКА – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

ВІДПОВІДАЛЬНІ ЗА ВИПУСК / УКЛАДАЧІ:

Лариса АРКУША – завідувач кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», д.ю.н., професор;

Антоніна ЧЕРЕМНОВА – вчений секретар Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, к.ю.н., доцент;

Пьотр ПІЄТКОВИЧ – заступник директора Національного Центру судових експертиз Міністерства юстиції Республіки Молдова, судовий експерт вищої категорії;

Валерій ШЕПІТЬКО – президент Міжнародної громадської організації «Конгрес криміналістів», д.ю.н., професор;

Юлія ГРЕСЬ – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Анна КОЛОДІНА – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», к.ю.н., доцент;

Олександра СТАУРСЬКА – завідувач підготовчим відділенням, доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

Олександр ЧЕРНОВ – доцент кафедри криміналістики, судових експертиз та поліграфології Національного університету «Одеська юридична академія», доктор філософії з галузі знань 08 «Право».

DOI https://doi.org/10.32837/11300.33604

Завтур Віктор
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія», м. Одеса, Україна
ORCID: https://orcid.org/0000–0002–7171–2369
e–mail:vzavtur93@gmail.com

ЦИФРОВИЙ ОБШУК У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОЇ МОДЕЛІ

Тези присвячено окремим питанням розробки перспективної моделі цифрового обшуку у кримінальному процесуальному законодавстві. Наголошено, що вона повинна включати в себе як вичерпне визначення допустимих форм цифрового обшуку, так і необхідність ефективного судового контролю з чітко визначеним предметом перевірки.

Ключові слова: кримінальне провадження, засади кримінального провадження, право на повагу до приватного і сімейного життя, обшук, цифровий обшук.

Zavtur Viktor
Candidate of Science of Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Criminal Process, National University «Odesa Law Academy», Odesa, Ukraine

DIGITAL SEARCH IN CRIMINAL PROCEEDINGS: SELECTED ISSUES OF THE REGULATORY MODEL

The theses are devoted to certain issues related to the development of a prospective model of digital search within criminal procedure legislation. It is emphasized that such a model should include both a comprehensive definition of its permissible forms and the necessity of effective judicial control with a clearly defined subject matter of review.

Keywords: criminal proceedings, principles of criminal proceedings, right to respect for private and family life, search, digital search.

Стрімка та всеохоплююча діджиталізація суспільних відносин не могла оминути сферу кримінального провадження. Однак, цілком природньо, що науково–технічний прогрес є набагато більш динамічним явищем, ніж законотворча діяльність. Остання характеризується відносною статикою, а відтак пристосування до нових цифрових реалій дедалі частіше відбувається на

правореалізаційному рівні. У зв'язку із цим, у доктрині актуалізується низка нагальних питань, наукове осмислення яких є необхідним задля визначення потенційних напрямків удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства.

Одним із таких питань є нормативне забезпечення та практика реалізації цифрового обшуку у кримінальному провадженні. Сьогодні, електронні цифрові пристрої, до яких у широкому контексті можна віднести мобільні телефони, ноутбуки, планшети, хмарні сервіси та інші цифрові носії виступають, без перебільшення, основним джерелом доказів у кримінальних провадженнях. Безумовно, роль цих пристроїв у повсякденному житті будь–якої соціально активної людини настільки істотна, що за їх допомогою можна до найменших дрібниць реконструювати стиль та спосіб її життя.

Одразу слід зауважити, що поняття цифрового обшуку не є нормативно визначеним, втім, воно доволі активно використовується у доктринальному обігу. Під ним, як правило, розуміють процесуальні дії, які пов'язані із доступом до цифрових пристроїв, інформаційних систем, електронних носіїв та цифрових даних з метою відшукання та фіксування відомостей, які можуть мати значення для встановлення фактичних обставин кримінального провадження.

Заради справедливості, необхідно відзначити, що вітчизняний законодавець не оминає увагою цей аспект. Зокрема, у ч.6 ст. 236 КПК України встановлено, що «якщо під час обшуку слідчий, прокурор виявив доступ чи можливість доступу до комп'ютерних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку, для виявлення яких не надано дозвіл на проведення обшуку, але щодо яких є достатні підстави вважати, що інформація, що на них міститься, має значення для встановлення обставин у кримінальному провадженні, прокурор, слідчий має право здійснити пошук, виявлення та фіксацію комп'ютерних даних, що на них міститься, на місці проведення обшуку». Крім того, згадана стаття містить і положення про те, що «особи, які володіють інформацією про зміст комп'ютерних даних та особливості функціонування комп'ютерних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв'язку, можуть повідомити про це слідчого, прокурора під час здійснення обшуку, відомості про що вносяться до протоколу обшуку».

Чи достатньо цитованих положень кодексу, аби можна було стверджувати про правову визначеність у контексті можливості проведення цифрового обшуку. Наукові праці Н.В. Глинської [1], М.І. Пашковського [2], А.В. Скрипника [3], М.В. Філімонова [4] та інших авторів, у яких піднімаються численні проблемні питання визначення належної правової процедури вилучення цифрових пристроїв та ознайомлення із інформацією, яка міститься на них красномовно свідчать, що ні.

Цілком очевидно, що зі схожими правовими проблемами стикається законодавець й у зарубіжних країнах, а відтак необхідно звернутися до цього досвіду задля того, аби визначити потенційні резерви для вдосконалення положень вітчизняного кримінального процесуального законодавства.

Питання цифрового обшуку доволі детально регламентовано законодавством Сполучених штатів Америки (далі – США). Зокрема, правило 41 (b) Федеральних правил кримінального процесу передбачає низку випадків, коли магістратський суддя, який має юрисдикцію в будь–якому окрузі, де могли мати місце дії, пов'язані із кримінальним правопорушенням, уповноважений видати ордер на здійснення віддаленого доступу з метою обшуку електронних носіїв інформації, а також вилучення чи копіювання електронно збереженої інформації, що знаходиться в межах або поза межами такого округу [5].

На розвиток сучасних уявлень про правомірність цифрового обшуку у США достатньо серйозно вплинув висновок Верховного Суду США у справі «Райлі проти Каліфорнії» (Riley v. California). У цій справі апелянта було зупинено офіцерами поліції через порушення правил дорожнього руху. Згодом під час обшуку автомобіля було виявлено два пістолети під капотом, у зв'язку із чим його було затримано. Офіцер вилучив у нього смартфон з широким спектром функцій, заснованих на передових обчислювальних можливостях, великій ємності пам'яті та підключенні до Інтернету. Так він отримав доступ до інформації, яка міститься на ньому і помітив, що деяким словам (ймовірно, у текстових повідомленнях або списку контактів) передували букви «CK» – ярлик, який, на його думку, означав «Crip Killers», сленговий термін для членів злочинного угрупування Bloods [6].

Суду зрештою належало визначити, чи правомірним був обшук смартфона за наведених обставин.

Що цікаво, у рішенні було окремо відзначено, що саме по собі вилучення телефону може бути правомірним, адже воно переслідує мету запобігання знищенню доказів та забезпечення безпеки офіцерів. Але це не стосується змісту самого телефону, адже інформація, яка міститься на ньому, сама по собі не створює ні для кого загрози.

Представники держави стверджували, що пошук даних у телефоні не відрізняється від фізичного пошуку предметів під час обшуку. Щодо цього доводу, Верховний Суд США іронічно відзначив, що це «приблизно те саме, що стверджувати, що їзда на коні нічим не відрізняється від польоту на Місяць». Сучасний телефон є по своїй суті міні–комп'ютером, адже має одночасно функції і камери, і фотоальбому, і щоденника, і відеопрогравача тощо. Тобто якщо фізичний обшук завжди обмежений певним простором, то цифровий обшук відкриває можливість для необмеженого втручання у приватне життя.

У підсумку, Верховний Суд дійшов висновку, що ознайомлення зі змістом смартфона могло бути здійснено виключно на підставі судового ордера.

У вітчизняній правозастосовній практиці ця ідея натепер не достатньо сприймається. Цю тезу переконливо підтверджує позиція, викладена в ухвалі Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 06 березня 2023 року: «ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення обшуку з метою відшукання речей, у тому числі електронних носіїв інформації, які містять інформацію, що має

суттєве значення для встановлення важливих обставин у кримінальному провадженні, є не тільки дозволом на проникнення у житло чи інше володіння особи, але одночасно може бути і дозволом на втручання в приватне спілкування осіб, оскільки електронні носії інформації можуть містити одночасно і інформацію, дотичну до обставин кримінального провадження, іншу інформацію, неналежну до предмету доказування, в тому числі особистого характеру. Крім того, інформація особистого характеру, у тому числі приватного спілкування, може бути пов`язана із обставинами кримінального провадження, що розслідується. Надання дозволу слідчим суддею, судом на відшукання та вилучення електронних інформаційних систем чи їх частин презюмує необхідність ознайомлення слідчого з їх змістом для визначення належності чи неналежності такої інформації до обставин кримінального провадження» [7].

Така позиція суду фактично призводить до ототожнення фізичного та цифрового обшуку, в той час як останній є значно більш інтрузивним втручанням, що було достатньо переконливо обґрунтовано у рішення «Райлі проти Каліфорнії» Верховним Судом США. Різним є й контекст такого втручання. Якщо під час обшуку житла чи іншого володіння особи мова йде, здебільшого, про втручання у право недоторканості житла та право власності, у разі ознайомлення зі змістом мобільного телефона мова йде про втручання у приватне спілкування. Останнє передбачає необхідність здійснення судового контролю судом апеляційної інстанції та оцінки слідчим суддею винятковості такого заходу (що не охоплюється предметом доказування при розгляді клопотань про обшук).

Утім, чинна редакція ч.6 ст. 236 КПК України фактично надає слідчому, прокурору право здійснити пошук, виявлення та фіксацію комп’ютерних даних, що на них міститься, на місці проведення обшуку як без попереднього, так і без подальшого судового контролю, що є вкрай заниженим стандартом правомірності втручання у право на повагу до приватного життя.

Саме тому, процедури вилучення мобільного телефона та його ознайомлення з його змістом мають бути чітко розмежовані на таких засадах: 1) вилучення комп’ютерних систем або їх частин, мобільних терміналів систем зв’язку можливе лише на підставі ухвали слідчого судді; 2) вилучення без ухвали слідчого судді можливе лише у випадку якщо під безпосередньо під час обшуку виникла загроза знищення, спотворення доказів або небезпека для життя та здоров’я осіб, які беруть участь у відповідній слідчій (розшуковій) дії; 3) подальше ознайомлення з їх змістом повинно підлягати судовому контролю.

Важливою є й сама правова процедура, в межах якої здійснюватиметься ознайомлення зі змістом. А.В. Скрипник слушно зазначає, що повноцінної слідчої (розшукової) дії, яка б регламентувала пошукові дії сторони обвинувачення у цифровому просторі та межі допустимого втручання у сферу прав і свобод людини процесуальний закон не передбачає [3, с. 149]. Хоча, законодавство деяких країн Європи регламентує релевантні правові процедури. Найбільш концептуалізована модель цифрового обшуку передбачена КПК ФРН. Відповідна процесуальна дія

має назву онлайн–обшук (Online–Durchsuchung) і передбачає втручання за допомогою технічних засобів в інформаційно–технічну систему, якою користується така особа, а також отримання даних із неї (ст. 100 b КПК ФРН) [8]. Тобто мова йде фактично про дистанційне втручання у пристрій. Процесуальні дії, які були б максимально еквівалентні онлайн–обшуку за КПК ФРН у кримінальному процесуальному законодавстві України відсутні.

А.В. Скрипник пропонує визначати межі втручання не пристроєм, який дозволяється обшукувати, а цифровою інформацією, на пошук якої спрямований обшук. Автор зазначає, що у даному випадку застосовною є доктрина простого погляду, з якої випливає «право відкрити та дослідити зміст будь–якого файлу (незалежно від назви або формату) доти, доки невідповідність цифрової інформації з нього об'єкту пошуку не стане очевидною» [3, с. 149].

Безумовно, коли пристрій перебуває у володінні сторони обвинувачення, здійснити контроль меж і способу використання інформації, яка міститься на ньому складно. Втім, основна перевага пропонованої моделі полягає у можливості забезпечення допустимості доказів, які будуть отримані у ході такого втручання.

Але, водночас, виникає й інше питання: якщо в ході проведення такого обшуку будуть виявлені відомості, які свідчать про вчинення іншого кримінального правопорушення, чи правомірним буде їх використання у іншому кримінальному провадженні. У випадку проведення негласних слідчих (розшукових) дій, застосовними будуть положення ст. 257 КПК України. Втім, ККС ВС послідовно відстоює позицію про те, що огляд текстових повідомлень вилученого під час обшуку телефону, які в ньому знаходяться та доступ до яких не пов'язаний із наданням володільцем відповідного серверу (оператором мобільного зв'язку) доступу до електронних інформаційних систем, не є негласною слідчою (розшуковою) дією [9]. Логіка правозастосовника доволі проста: якщо втручання не здійснюється таємно, то вести мову про проведення негласних слідчих (розшукових) дій недоцільно. Але, відповідно, й гарантії, передбачені ч.1 ст. 257 КПК України щодо відомостей, які будуть отримані за результатами цієї процесуальної дії теж не поширюватимуться.

Це коло проблемних питань можна продовжувати, але й наведене свідчить про те, що нормативне забезпечення правомірності обмеження прав та свобод в ході проведення цифрового обшуку натепер не відповідає актуальному рівню цифровізації, сучасним уявленням про право на повагу до приватного життя та ступеню інтрузивності такого заходу. І хоча він існує де–факто у правозастосовній практиці вже давно, де–юре він лишається «замаскованим» під інші процесуальні дії, які дозволяють нівелювати належні процесуальні гарантії. Саме тому, перспективна модель цифрового обшуку має враховувати як вичерпне визначення його допустимих форм, так і необхідність ефективного судового контролю з чітко визначеним предметом перевірки.

Перелік використаних джерел:

1. Глинська Н.В. Щодо використання цифрової інформації у кримінальному провадженні: окремі аспекти. Використання цифрової інформації в розслідуванні кримінальних правопорушень: матеріали міжнар. наук.–практ. круглого столу, м. Харків, 12 груд. 2022 р. / електрон. наук. вид., редкол.: В. Ю. Шепітько (голова), Г. К. Авдєєва, М. О. Соколенко. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, Лаб. «Використання сучас. досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю». Харків : Право, 2022. С. 18–21.

2. Пашковський М.І. Про колізійність приписів щодо процесуальної форми доступу до змісту відомостей, що містяться в мобільних терміналах систем зв'язку. Процесуальне та криміналістичне забезпечення досудового розслідування: тези доповідей учасників науково–практичного семінару (26 листопада 2021 року) / упор. А.Я. Хитра. Львів: ЛьвДУВС. 2021.С. 108–111.

3. Скрипник А.В. Цифровий обшук: бути чи не бути. Цифровізація кримінального провадження: стан та перспективи: матеріали наук.–практ. круглого столу, м. Харків, 19 верес. 2024 р. / [редкол.: Н.В. Глинська (голов. ред.), Д. І. Клепка, А. А. Барабаш] ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В.В. Сташиса НАПрН України ; від. дослідж. проблем кримін. процесу та судоустрою. Харків : Право, 2024. С. 148–151.

4. Філімонов М. В. Особливості доказування при здійсненні досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених у кіберпросторі : дис. … д–ра філос. 081 «Право». Одеса, 2026. 215 с.

5. Federal rules of Criminal Procedure. URL: https://www.uscourts.gov/forms–rules/current–rules–practice–procedure/federal–rules–criminal–procedure

6. Riley v. California, 573 U.S. 373 (2014). Supreme Court of the United States. URL: https://supreme.justia.com/cases/federal/us/573/373/

7. Ухвала Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду від 06 березня 2023 року, судова справа № 502/1960/17. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/109479640

8. Strafprozeßordnung der Bundesrepublik Deutschland (StPO). URL: https://www.gesetze–im–internet.de/stpo/

9. Постанова Верховного Суду від 09 квітня 2020 року, судова справа № 727/6578/17. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/88749345